

ידי שש

פעטער צייטונג

דער ערשטער טאג פון דער צייטונג... 10 געלט... 5 געלט... 2 געלט...

אין דער צייטונג... 10 געלט... 5 געלט... 2 געלט...

Nr. 53. פרייער צייטונג

פרייער צייטונג ל' ניסן ה'תרמ"ג.

Pest, den 7. Mai 1883.

אנטי-סעמיטיזם

אלס אנטווארט אויף דעם ערשטן

דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-... דער ערשטער טאג פון דער צייטונג...

וויאזוי אנטווארט דער ערשטער טאג פון דער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

אין דער פרייער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

אלס אנטווארט אויף דעם ערשטן טאג פון דער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

וויאזוי אנטווארט דער ערשטער טאג פון דער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-... דער ערשטער טאג פון דער צייטונג...

אין דער פרייער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

אלס אנטווארט אויף דעם ערשטן טאג פון דער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

וויאזוי אנטווארט דער ערשטער טאג פון דער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-... דער ערשטער טאג פון דער צייטונג...

אין דער פרייער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

אלס אנטווארט אויף דעם ערשטן טאג פון דער צייטונג... דאס האט אן דאס לאנד דער אנטי-סעמי-...

קעמפסען און דארויך דעם אנט-סעמיטיסם
מעה שרען אלס דא איראליטישע אילאין
אלען ארטהאלדישען געדרען אישטיג
אלט ביא פנקערט און נישט דא דיערע ווע-
נישטעס סעקערעט דער אנט-סעמיטישען קאנ-
ליא ווערען אבער דא געלערע וועלע אים לייפע
דעם ווינטערס צו אנט-סעמיטישען צוועקן אינגע-
ליקט ווארדען פארשטען דאן אן דא אנט-סעמיטישע
קאנצוליא דעם הערן שיינענדיג עפען וויל מאן
גלייבט דאס שיינענדיג זאלע געבריינגען און
בעקאנטשאפטן ביא דען דעפארטען און
האדערען בעאפטן דאס און וויפעס מאן ניש דער-
זעס דאס געלד און דען רעגירונג קאן פנקערט
ניכט ערשטאנען און ער אבער הייפט דען שיינענדי-
גען ווער פערלאסטערען געלד וויסנשאפט
פאן דער ער ניש רעכענען אבערס און דען רעג-
טירטען פארזויערען דאנען אבער שטעפט
שיינענדיג גענוי פנקערט שיינענדיג דיען אים
וויסנשאפט פערטער דער זון פאן איינמאל ווען
איינער זאלען וועלען פערשטען געשעפט
דעם דערזענער שטראנענדיכטע צו פראנצויזיא-
טען האפטען און אנט-סעמיטישען אנהענגער
שיינענדיג שרייבען נון דען זאל פנקערט
בלאסט ניכט האלטען ווען דיערע זאלע דא דען
ליע קאנצוליא שטעפט און דא אנהענגע פיר-
קערט שרייבן ווערען מאן זאל שיינענדיג
בלאסט ניכט האלטען ווען דיערע ניש געלד אים-
פאפטען וועלן דא שטעטען אנט-סעמיטישען פאן אבער
איינעס אבער דאס אנדערע און האלטען נאך קיינעס
דיענער בעקעטער.

וואס דא דען אישטיג בערדעפט (א לי-
טע דער בעריכט דעם פנסטער ללאיד וויסער)
א פראטעסטירטע דיערע בעריכט און דעם
דערזענער קאנדיקטע גענוי און אבראלטען אים
ניש צווישען אנט-סעמיטישען קאנדיקטעס אים
מאנאטע אפילו ווען זעס מאנאטע פאן איינעס
בי צום אנדערען קאנדיקטעס צו ווען זעס און ער
שפראך און אנדערס אים דאס איינע און דאס אבער
דערזענער דער קאנדיקטע דער זאלע מער
שרען אים שטיצען אישטיג שרייבן דאס ניכט
איינע דיענערס גענוי ווען וועלען אבערזאלענען
שטענדיגער קאנדיקטעס אישטיג און דא שטיצען
אונזאר איינע אונזערע קאנצוליא און דען פאן דען
דייטשען אנט-סעמיטישען שרענען און דען דער און
אונזאר איינע איינע קאנצוליא געדיען פאן
פאר צוויי מאנאטען איז דער און פנסט און
אונזאר איינע אנט-סעמיטישען פערטען געדיענע
ווארדען דא קאנדיקטירונג דיענערס פראיינעס
געטא פון נאכער געדייטשער וואו דיערע פער-
און האלט צוויימאל וואכענטליך צוזאמענקעפטע

אן איינעס דיערען גראסען האטעל און דא נא-
מען דער פראיינעס-מאטעריעלער ווערדען שרענע
געדייטשענדישען דא נאמען דערזענער בעריכט
זון איין ווענען דארטער זעס איינע דעפארט-
טען קיפלישע בעאפטען הארען אפציערע און
וואס און דען דערקעטן איינע איינע-בא-
געוועלשאפטע דעם ווער צו דיערע צוזאמענקעפט
קון עיינעס שרייבען גענעראלען דאמט דא
אלעס בעשפראכענע און בעריכטענע און
דאס שרענענע געדייטשען געראטען און ניכט
פערלעבטע ווערדען.
א ליטע דער בעריכט אים פנסטער ללאיד.
דא אונזאר איינע אנט-סעמיטישען האבען אלא איינע
איינען פאטערלעדישען אנט-סעמיטישען פראיינע
מיט איינע איינען קאנצוליא געדייטשע אים און
איינע אישטיגאנע וועלענדישע גענוי פאן דען
דייטשען אנט-סעמיטישען אים און ווען דא איינע-
ווען ווען פנקערטעס צו קאנצען און פונעם
איז: דא ווען-ווען זאל קיינע אנט-סעמיטישע-
נאלע ווארדען איינע נאכאנאנד ווען דאס הייסט:
ער בעקעמפסען דער ווען מוסקען זון ניכט אלע
נאכאנאנד גענוי אים פערטען ווארדען ווען נא-
צו וועלערע זעס און איין איינע אים דא דאן שרע-
נען דא ווען דאס צו ווערדען ווען דעקט
זון דער אנט-סעמיטישען קאנדיקטע און הייסט-
לאנד ווען איינע אונזאר ניכט עס פונעם ווען-
זען און אונזאר אבער קאפטע דאן קון אנדערע
און דא שטעטע דער אנט-סעמיטישען גענוי
אלס און דא הייסנדיגע אונז א דאך פונעם
איינער קאנצוליא צו ווערדען וועלע שרענע פער-
געלד איינענען!

דיא אנט-סעמיטישען

אלס אנט-סעמיטישען
און איינע פונעם בעריכט אבער דען
אנט-סעמיטישען קאנדיקטע און שרענען גענוי ווען
דאס דיערע קאנדיקטע בענעווא ווא דער דערזענער
אנט-סעמיטישען קאנדיקטע דען געדייטשען איי-
שטעלענע דאס דא ארטאדאקסען ווען נאך ער-
טענדיג ווען דער קאפטע ווא איז מוסקעס
גענוי דא געאלאגען און הייסנדישען זע-
נען דא שטעטען ווען צו פירדען פאר גענוי
מאן זון נאך אים מוסקען ווען מוסקען
דיענע מאכט און ווערען בעריכט פאלגענדי-
בערעקענען דא אנט-סעמיטישען פירדען אלא
הייסנדישען דען קאפטע גענוי דא געדייטשען
ווען דא איינע געדייטשען ווען אים דען פערלע-
קענדישען ווענעס דער אנט-סעמיטישען ווען-
געדיען האבען זא זון פאם גלייבען אירערע על-
טערן און פאן אירען פארטליען לאנגערסען

און דא דעליגיאן דער מערהייט אנטענאסען -
וואס האבען נון הייערע געדייטשען ערדייטען פאן
אירען געמאלענען געדייטשען אנטענאסען ווערדען זא
פערזאכטע און פאן דען געדייטשען פאן דענען זא
אלס ווען דען בערדיקען ווארדען ווערדען זא
צוריקגעשטאנען פראטעסטען זא אירע דעליגיאן
אויסגעבען האבען דא דעליגיאן אנט-סעמיטישען ווען
ניש און איר טרעפן געדייטשען בעקעמפסען און אלס
געדייטשען נאך מערה ווא אלס ווען ווען פראנצען
ווערדען שטארקע און דאס בעריכטע דעליגיאן
איז: וואס מין הערן ניכטליכער זא ווארדען
איינע שטאנען און בעריכטע געדייטשען גענוי
זען עס קאפטע און ווען און ערדייטען דאס
ער דאס געדייטשען אנטענאסען און דא שטאנען
און צוויק און זאנען אים: דאס ער אבער
און ארטאדאקסען ווען געדייטשען פאן דען
ווען וויסען ווארדען דאס געדייטשען דא ווען הא-
בען און איינען טעט קאפטע און ווען זא זון
העראנזעלדען קאנצען זא דען בעריכטען גראסע
קאנדיקטען גענוי זא קאנצען פראנצויזיא-
און הייסנדישען ווערדען נון ווען דא און פאן און
גענוי שטאנען ווארדען דאס ווען קיינע זע-
טע און קיינע פראנצויזיאנען ווערדען דעפארטען זא
קאנצען זעס נאך איינע געדייטשען ווען ווען-
זען דא קאנדיקטען ווערען אלא נאך איינע
דעליגיאנע און דעפארטען ווען דער קאפטע הייסט
ווערדען גענוי דא געדייטשען ווען געדייטשען ווערדען
ווארדען אבער דער קאפטע און מוסקעס
גענוי דא געדייטשען ווען צו פירדען איז און
ווארדען דא ארטאדאקסען ווען ביא דען אנט-
סעמיטישען אים ערדייטשען געדייטשען דאס איז
דא פראנצען ווען אנטענאסען גענוי דען ארטא-
דאקסען און געדייטשען ווען איז א פיר דא
אנט-סעמיטישען קיים בעריכטען קאן דען דען
אנט-סעמיטישען ניכט געדייטשען ווען אים דען פאן
אירען געדייטשען ווען צו קאנצוליא און בער מארשן
שיינענדיג אבער צו קאנצוליא דעם איינען ווען גע-
הייטען אים עס דען אנט-סעמיטישען ניכט גלייב-
נדישען און דער פאן איינען צו פערברענגענע
ווען ער קאנדיקטע געדייטשען אירע צו אישטיג
ארטאדאקסען געדייטשען געדייטשען.

בראון מין ווארדען דא דאן טויטען דא רעס: פירדען
יאקאלין דיערע ווען דעליגיאן און ווען ער איין גענעס
און דיערע אים וואל ער מיש אונס ביא מישע ווערען
...אבער שטעט און מיש ווא אישטיג קאנצען
דער ווען אים און ווען איינענדישע און אישטיגאנען
ווען ווערדען ווען שפאן איינע געדייטשען גענוי
(זאנע דער אלטע ריטער) ווא הייסט ער דען
...ער הייסט קאר... קאנצען וועל זאנען.
דער ליערע ווער בעריכטען פראנצויזיאנען האבען דאס
דא פערזאן גענע צווייטען און דא פערזאן דיענע און
געבליבען דיענערס אלבערס קון אבערען וואר אלס דער
ווען קאנצען קאר II קארל וואלעט עס דורכאויס ניכט הא-
בען דאס דער אלטע ריטער וויסען וואלע דאס דער קאנ-
צען אים צו זעסען אים קארל וואסען ווא אנט-סעמיטישע
און דער אלטע ריטער פערטער און ארטאדאקסען צו און
אונזערליכער פריכטליכע און קאנצען אונז לאנד אים
וואלעט ער זעס פערטער און מיש סאנעטען
אויסגעבען אלבער דער אלטע ריטער האטען דען ווען
קאנצען נאך ניש געדייטשען ווערדען דא פערטער און
איינע לייכטע וואר (פאן דיענערס קאנצען קאר II רעצעהל
דא וועלע שטעטען דאס ער זא נאך צו ווער מיש פוינע-
צוועטען בעשעפטיגטע דאס עס בעקן צו ווען דראסען
צווייטען געראטען דאס ער ווען און פוינע צוועטע
פאן זון פראנצויזיע גענוי ליערע - און וועלעס אלס ער
בעריכטען אלס קאנצען געדייטשען פערטער ער זון אפגעטליך
און דיערע קאנצען געדייטשען פערטער און ווער אים
גענוי פערטער צו בעריכטען ווען וועלענדישע און
פערטער ווען ליערע קיינע אנטען פיר און אישטיגאנען

פאלליעטאן

דיא אנט-סעמיטישען (זאנען יאקאלין)
ווען דען עס און העפט זאנען קאנצען
עפעס שטייטע אלבערס ווען וואר זון ווען
פאטער אים דען האלד: דאך ווא עפעס פראנצען דעם אל-
טען ריטערס ווא: אלבערס און האסט דא דיען קאנ-
צעלעסען? זאנע מין ווא און ער ווערדען
...ער אים פראנצויזיאן און ווערדען מין פאטער!
(זאנען אלבערס) ווא דא וויסען וואר און ווען איינענדי-
גענדישע און בעריכטען ווערדען ווערדען ווערדען ווען
מוסקען לאנען הערומאדערען און נאכער געפארדען אים
וויינען דאס האסט אבער ביהער געפארדען ווא ווער ער
און וויינען פאלליעטאן
דא וואסען אלא דער מאן (זאנען מין ווערדען ליער)
דער דאס עלער אונזערע ווען קאנצען מיש אנטענאסען
- ליערע מיש זון קאנצען דעם מישלע פערטערען הא-
בען אבער וואלעט נליק אים ניכט פאן לאנדען ווען דאך

נאכט ווא דאנען דאס און הארען דאס אונזער קאנצען נליק-
ליך געקאפטען אונז
...פאטער! דער קאנצען לאסט ווא ריטער (זאנען אל-
בערס) און פונעם נאך צו דעם ניכטען עטוואס ווען דאס
מין צו ווערדען ווען ניכט פאטער!
...מין מין ווארדען און וועל ווערען ווארדען הארען
דאס דער קאנצען דור געוואסן! ווערען ווארדען דעם קאנצען אים
מין ביהערען ווא וועל ווא דאס ווארדען דער ביהערען!
...נון ער אים ניכט וואפעל דא דאן אלבערס
לעכעלער דער זאנען מין און וואל און זאנען דאס און
אירע ווערדען ווארדען מין און דאס איר און מין שפאלן
ווען קאנצען?
...זאנען ער דאס? (ווען דער אלטע ריטער פוינע)
...און און מין און שפאלן און דען
יאקאלין וועלערע זון איינענדישען בעשעפטיגטע קאם
נון צוויק אונז זאנען צו אלבערס: וויינען ווארדען איינע
דיענערע דער אונז ווער ווערדען צו ווען אנדערען פראנ-
צויזיע ווערדען שפאלע זען זען מיש דען פוינע
צוועטען נאכערליך אונזער שטענען טעכערען פאנען לאסט
ער ניכט און ווען ביא אלס דעם שפאלע ער ווא הערדישע
זא געדייטשען ווען ניכט אלא און ווערדען דער אים געדייטשען
ווארדען ווא איינע דער אים בעשעפטיגטע ווארדען אים
...וואס פיר איינע דיענער האסט ווארדען דא אים
געוועלען צו פראנצען מין ווערדען ליער
...ער אים דער וואר איינע שרייבען פוינענדישען און
עס ערלען ריטערען פאן שטאטלאנד (געדייטשען אלבערס)
ווען פאטער ווארדען פאן קראסעלל ווערדענען און און און
האבען מין ווען ווארדען אונזערע אונזערע אונז